

LETIZIA BATTAGLIA: FOTOGRAFIJA KOT ŽIVLJENJSKA IZBIRA

24. 5. 2022–2. 10. 2022

SPOROČILO ZA JAVNOST, Ljubljana, 19. maj 2022

Vljudno vas vabimo na odprtje fotografske razstave **Letizia Battaglia: Fotografija kot življenjska izbira**, ki bo v **torek, 24. maja 2022, ob 19.00** v Galeriji Jakopič. Razstavo bo odprl Stefano Faggioli, direktor Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji.

Razstava Fotografija kot življenjska izbira v Galeriji Jakopič skozi 300 fotografij predstavlja celotni opus Letizie Battaglia. Izbrane fotografije, od katerih številne še niso bile razstavljene, razkrivajo družbeni in politični kontekst, v katerem so bile posnete, objavljene, razstavljene, doživete in interpretirane.

»Letizia Battaglia, revolucionarka po slogu in vsebini, je svoje delo dojemala kot manifest, s katerim je svoja prepričanja podajala na neposreden, resničen, poetičen in kultiviran način ter s tem revolucionirala vlogo fotografske kronike. Metoda in pogled Letizie Battaglia sta bila selektivna, zaradi svojih subjektov je postala kontroverzen mit v svetu fotografije, saj so jo vselej pritegnile realne in neposredne podobe. Njeno življenje je zaznamovala gorečnost, ki jo je usmerila v družbeno angažma.

Pogled Letizie Battaglia nikoli ni zanemaril senc,« je ob razstavi zapisala njena kuratorica Francesca Alfano Miglietti.

Battaglia je bila predvsem nekonformistična intelektualka ter poetična in politična fotografinja. Zanimalo jo je vse, kar jo je obdajalo, pa tudi vse, kar je od daleč vzbujalo njeno radovednost. Ni se opredeljevala za fotografinjo, bolj se je prepoznavala kot oseba, ki fotografira.

Svoje fotografije je posnela zelo od blizu - od portreta deklice z žogo do trupla italijanskega politika in borca proti mafiji Piersantija Mattarelle, od podob s sicilijanskih ulic do njej izredno ljubih portretov žensk in deklic. Battaglia je menila: *»S teleobjektivom lahko ukradeš fotografijo, a meni to ni všeč. Hočem, da me vidijo, me prepoznajo, želim biti enakovredna z osebami, ki jih fotografiram.«*

Izbor fotografij, ki bo na ogled v Galeriji Jakopič, posreduje radikalne ideje, značilne za celotno delo Letizie Battaglia. Njen način fotografiranja ljudi, krajev in dogodkov nikoli ne zapade v klišeje in družbeno kritiko posreduje preko preizpraševanja vizualnih postulatov sodobne kulture.

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana | Slovenija

www.mgml.si

GALERIJA JAKOPIČ | Slovenska 9 | 1000 Ljubljana | Slovenija

GALERIJA
JAKOPIČ
GALLERY

Razstavo spremlja obsežna monografija *Letizia Battaglia. Fotografia come scelta di vita*, ki je pri založbi Marsilio Editori izšla leta 2019. Uredila jo je kuratorica Francesca Alfano Miglietti, ki je zanjo napisala tudi uvodni esej. Knjiga ob 300 fotografijah predstavlja tudi širše delovanje Letizie Battaglia na področju fotografije, njen politični in družbeni angažma ter delo v filmu in gledališču. V času razstave bo monografija na voljo v Galeriji Jakopič. Postavitev vključuje tudi dokumentarna filma: *La Mia Battaglia* (producent Lumpen, režija Franco Maresco) in *Amore Amaro* (režija Francesco G. Raganato).

Celotno besedilo italijanske kuratorke Francesce Alfano Miglietti ob razstavi v Ljubljani ter njen zapis ob slovesu od priznane fotografkinje z naslovom Moja Battaglia:

DNEVI BATTAGLIE*

Letizia Battaglia, revolucionarka po slogu in vsebini, je svoje delo dojemala kot manifest, s katerim je svoja prepričanja podajala na neposreden, resničen, poetičen in kultiviran način ter s tem revolucionirala vlogo fotografske kronike. Metoda in pogled Letizie Battaglia sta bila selektivna, zaradi svojih subjektov je postala kontroverzen mit v svetu fotografije, saj so jo vselej pritegnile realne in neposredne podobe. Njeno življenje je zaznamovala gorečnost, ki je izhajala predvsem iz družbene zavzetosti. Pogled Letizie Battaglia nikoli ni zanemaril senc.

Letizia Battaglia se ni nikoli smatrala za fotografkinjo, pač pa za osebo, ki fotografira. Pier Paolo Pasolini je bil prvi, ki ga je ujela v objektiv, in leta 1974 se je odzvala na povabilo direktorja časopisa *L'Ora*, Vittorja Nisticija, ter tako postala priča dogajanju v Palermu in na Siciliji. Fotografije Letizie Battaglia so dramatične in simbolične ikone mafijskih dogodkov, tudi tiste z velikega sojenja mafiji, na katerih sta med drugimi tožilec Giovanni Falcone, ko zbira pričevanja skesanca Tommasa Buscette, in italijanski politik Giulio Andreotti, ki je bil obtožen sodelovanja z mafijsko združbo Cosa nostra. Te fotografije so obkrožile svet in z njimi si je prislužila več prestižnih mednarodnih priznanj, kot je ameriška štipendija W. Eugena Smitha. Od deklice z žogo do trupla politika Piersantija Mattarelle, od sicilijanskih ulic do portretov njej ljubih žensk in deklet, vse fotografije so bile posnete »od blizu«. »S teleobjektivom lahko ukradeš fotografijo, a meni to ni všeč. Hočem, da me vidijo, me prepoznajo, želim biti enakovredna z osebami, ki jih fotografiram.«

Tekom kariere je ustanovila agencijo *Informazione fotografica*, nato leta 1979 *Centro di Documentazione Giuseppe Impastato*, prav tako v osemdesetih pa še delavnico Laboratorio d'If, kjer so se izobraževali fotografi in fotoreporterji iz Palerma. Razstavljala je po Italiji, Vzhodni Evropi, v Franciji (tudi v pariškem Centru Pompidou), Veliki Britaniji, ZDA, Braziliji, Švici in Kanadi. Po Falconijevi smrti leta 1992 je prenehala s fotografiranjem posledic mafijskega nasilja. Za nekaj časa se je preselila v Pariz in čeprav je razstavljala po celem svetu, so njene fotografije šele v prvih letih drugega tisočletja prišle v palermske galerije.

Posvečene so ji številne monografije, večkrat se je pojavila tudi v filmih. Leta 2008 je Wim Wenders želel njen *cameo* za film *Palermo Shooting*, pojavi se tudi v *Gli uomini di questa città non li conosco - Vita e Teatro di Franco Scaldati [Ne poznam moških iz tega mesta – Življenje in teater]* Franca Scaldatija iz leta 2015 in v filmu *La mafia non è più quella di una volta [Mafija ni več, kar je nekoč bila]* režiserja Franca Maresca (2019). Istega leta ji je režiserka Kim Longinotto posvetila dokumentarni film *Letizia Battaglia – Shooting the Mafia (Mafija v objektivu)*.

Maja Čehovin Korsika | Odnosi z javnostmi | Public Relations

M 040 303 245 | T 01 2412 537

E Maja.Cehovin.Korsika@mgml.si

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana | Slovenija

www.mgml.si

GALERIJA JAKOPIČ | Slovenska 9 | 1000 Ljubljana | Slovenija

Med letoma 2000 in 2003 je vodila dvomesečnik *Mezzocielo*, ki so ga ustvarjale izključno ženske in za katerega se ji je zamisel porodila že leta 1991. Leta 2017 je v kulturnem središču *Cantieri Culturali della Zisa* odprla Mednarodni center za fotografijo, zasnovan hkrati kot muzej ter kot fotografska šola in galerija. Konec maja so na italijanski nacionalni televiziji predvajali njej posvečeno serijo *Solo per Passione*, *Letizia Battaglia fotografa* [Zgolj za strast, *Letizia Battaglia*, *fotografinja*] v režiji Roberta Andòja.

Odšla je v poznih večernih urah 13. aprila 2022, stara 87 let.

Francesca Alfano Miglietti

MOJA BATTAGLIA*

Z mojo Letizio Battaglia je bila ljubezen na prvi pogled.

Moja Letizia je nežna in borbena ženska in vsakič, ko sva se srečali, sem ji podarila šminko.

Moja Battaglia je ženska, s katero sem delila prelepe razstave, skrivnosti, poezije in gin tonic.

Sodelovati sva začeli z razstavo *Gli Invincibili* [*Nepremagljivi*] v milanskem razstavišču

NonostanteMarras, sledile so *Sguardo di donna: Da Diane Arbus a Letizia Battaglia* [*Ženski pogled: Od Diane Arbus do Letizie Battaglie*] v beneški galeriji Tre Oci in velika razstava *Letizia Battaglia:*

Fotografia come scelta di vita (*Letizia Battaglia: Fotografija kot življenjska izbira*), prav tako v galeriji

Tre Oci, nato pa še v milanskem Palazzo Reale in v palači Mole Vanvitelliana v Anconi.

Moja Battaglia me je večkrat spraševala: "Zakaj me imaš tako rada?"

Z mojo Letizio sva delali na knjigi o deklicah, z mojim besedilom in še enim izpod peresa Massima

Recalcatija.

Moja Battaglia me je vselej povprašala o Cesareju in Giuditti.

Moja Battaglia je zame kuhala in skrbela, da bi me Valentina peljala na večerjo v kak lep kraj.

Moja Battaglia mi je pripovedovala o svojih projektih.

Ko sem jo povabila na konferenco v muzej Pac v Milanu in ji povedala, da je to muzej, ki ga je mafija

dala razstreliti in so ga kasneje na novo zgradili, da je Totò Riina v zaporu in da tam govori o njenih

fotografijah, je zajokala.

Moja Battaglia me je naučila, da me je lahko strah.

Moja Battaglia me je držala za roko in mi šepetala v uho.

Moja Battaglia me je držala za roko in mi šepetala v uho.

Moja Battaglia ne bo nikoli umrla.

Francesca Alfano Miglietti, 2022

(* Battaglia: boj)

OPOZORILO GLEDE OBJAVE FOTOGRAFIJ:

V skladu z varovanjem avtorskih pravic, vas naprošamo, da vse fotografije iz press paketa ob razstavi Letizie Battaglia oz. fotografije Battalie, objavljene na spletnih straneh GJ/MGML, objavljate v izvorni različici, brez kakršnihkoli posegov vanje in jih ne prekrivate z napisi. Naprošamo tudi za dosledno rabo podpisov fotografij in navedbo avtorstva.

Maja Čehovin Korsika | Odnosi z javnostmi | Public Relations

M 040 303 245 | T 01 2412 537

E Maja.Cehovin.Korsika@mgml.si

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana | Slovenija

www.mgml.si

GALERIJA JAKOPIČ | Slovenska 9 | 1000 Ljubljana | Slovenija

GALERIJA
JAKOPIČ
GALLERY

SPREMLJEVALNI PROGRAM RAZSTAVE

Javna vodstva v slovenskem jeziku: vsako nedeljo ob 16.30

Javna vodstva v angleškem jeziku: vsako soboto ob 16.30

Strokovno vodstvo s kustosinjo dr. Marijo Skočir

25. 5. 2022 ob 18.00

Festival Soteska Open (27. 5.–5. 6.)

Vstop prost 28.–29. 5. / 4.–5. 6. 2022

Camera obscura, fotografska delavnica

29. 5. 2022 ob 10.00 / 11.00 / 12.00 / 13.00

Svetloris, fotografska delavnica

5. 6. 2022 od 10.00 do 14.00

Ljubljana Art Weekend (27.–29. 5.)

Prost vstop v galerijo in na dogodke od 12. do 19. ure

Od blizu: fotografija kot način videnja sveta, fotografsko študijsko leto 2022

Predavanje novinarka Cyrille Cartier z naslovom Spol, nasilje in videnje: Gledalec znotraj podobe?

3. 6. 2022 ob 18.00

Javno vodstvo s kustosinjo dr. Marijo Skočir na Poletno muzejsko noč

18. 6. 2022 ob 21.00

Foto aperitiv: Sicilija (pogovorno-družabni večer

20. 9. ob 19.00

Produkcija: Muzej in galerije mesta Ljubljane, Tre Oci // **Fotografinja:** Letizia Battaglia // **Kuratorka:** Francesca Alfano Miglietti // **Raziskovanje in izbor iz arhiva Letizie Battaglie:** Maria Chiara Di Trapani v sodelovanju z Marto Sollima // **Kustosinja (Galerija Jakopič):** dr. Marija Skočir // **Strokovna sodelavka:** Anna Colussi (Tre Oci), Julija Hoda (MGML) // **Oblikovanje:** Bojan Lazarevič (Agora Proars) // **Tehnična izvedba:** Tehnična služba / Technical Service MGML, O.K.vir // **Skeniranje in tisk fotografij:** Linke.lab // **Okvirji:** Cornici Degan // **Prevodi:** Polonca Mesec, Michael Haggerty, Sylvia Notini // **Katalog:** Marsilio Editori // **Dokumentarna filma:** Amore Amaro (režija Francesco G. Raganato, producent Todos Contentos y Yo Tambien), La Mia Battaglia (režija Franco Maresco, producent Associazione Culturale Lumpen) // **Projekt je omogočila:** Mestna občina Ljubljana // **Projekt so podprli:** Tendercapital, Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji // **Medijski pokrovitelj:** TAM-TAM

Maja Čehovin Korsika | Odnosi z javnostmi | Public Relations

M 040 303 245 | T 01 2412 537

E Maja.Cehovin.Korsika@mgml.si